ЗАКЛЮЧЕНИЕ НА ГЕНЕРАЛНИЯ АДВОКАТ
Г-Н M. POIARES MADURO
представено на 22 май 2008 година [1]

1. Преюдициалното запитване е отправено в рамките на въззивно обжалване на решение на Bács-Kiskun Megyei Bíróság (областен съд на Bács-Kiskun) (Унгария), в качеството му на фирмен съд (Cégbíróság). То се отнася до обикновено командитно дружество, което иска да премести централното си управление от Унгария в Италия, но като запази регистрацията си в Унгария, за да продължи правният му статут да се урежда от унгарското право. Bács-Kiskun Megyei Bíróság, при упражняването на задачата си по поддържане на търговския регистър, обаче отказва да впише новия адрес в местния регистър по съображение, че унгарското право не допуска такова преместване. Той счита, че предприятие, което желае да премести централното си управление в друга държава членка, първо трябва да бъде прекратено в Унгария и след това отново да бъде учредено в съответствие с правото на тази държава членка. В рамките на въззивното производство Szegedi Ítélőtábla (Областен апелативен съд Szeged) иска съдействие от Съда, за да може да определи дали съответното унгарско законодателство е съвместимо с правото на установяване. Освен това запитващата юрисдикция повдига няколко въпроса относно прилагането на член 234 ЕО.

1 — Език на оригиналния текст: английски.

I — Фактите и преюдициалното запитване

2. Cartesio Oktató és Szolgáltató bt (наричано по-нататък „Cartesio“) е обикновено командитно дружество („betéti társaság“), учредено съгласно унгарското право и регистрирано със седалище в Baja (Унгария). То включва двама съдружника, които са с постоянно местожителство в Унгария и имат унгарско гражданство, а именно командитист (лице, което е длъжно да прави вноска в капитала и което е отговорно за задълженията на дружеството само до размера на тази вноска), и комплементар (лице, което е неограничено отговорно за всички задължения на дружеството) [2].

3. На 11 ноември 2005 г. Cartesio подава пред Bács-Kiskun Megyei Bíróság, в качеството му на cégbíróság, заявление за промяна в обстоятелствата в местния търговски регистър, за да отбележи в него новия адрес на своето централно

2 — Макар и Cartesio е да е с правен статут на обикновено командитно дружество, отправените тук въпроси се отнасят както до персоналните дружества, така и до капиталовите дружества по унгарското право. Ето защо ще използвам общата дума за „дружество“ както в рамките на повдигнатите за тълкуване въпроси, така и за да обознача самото Cartesio. Също така понятието за „устройствен акт“ трябва да се разбира като обхващащо, съобразно случая, регистрирането на персонално дружество или учредяването на такова дружество.

управление: „21013 Gallarte (Италия), Via Roma № 16“. Тази юрисдикция обаче отхвърля заявлението на Cartesio по съображение, че унгарското право не допуска възможността дружествата да преместват своето централно управление в друга държава членка, като при това запазват качеството си на дружества по унгарското право. Следователно за да премести своето централно управление, Cartesio първо е трябвало да бъде прекратено в Унгария и след това отново да бъде учредено съгласно италианското право.

4. Cartesio подава въззивна жалба срещу решението за отхвърляне пред Szegedi Ítélőtábla (Апелативен съд Szeged). Тази юрисдикция отправя до Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Разполага ли второинстанционна юрисдикция, сезирана с въззивна жалба срещу решение, постановено от [Bács-Kiskun Megyei Bíróság, в качеството му на cégbíróság], по заявление за вписване на промяна в обстоятелствата, с правомощието да отправи преюдициално запитване по смисъла на член 234 ЕО, в случай че нито решението на [първоинстанционния] съд е постановено в състезателно производство, нито въззивното производство е било състезателно?

2) Ако се предположи, че второинстанционната юрисдикция има правомощието по силата на член 234 ЕО да сезира Съда с преюдициално запитване, трябва ли тази юрисдикция да се разглежда като юрисдикция от последна инстанция, спрямо която действа задължението по силата на този член да сезира Съда с въпрос относно тълкуването на общностното право?

3) Правомощието — което произтича пряко от член 234 ЕО — на унгарските юрисдикции да отправят преюдициално запитване ограничено ли е или може ли да бъде ограничено от разпоредба на националното право, която признава право на въззивно обжалване по смисъла на националното право на определение за преюдициално запитване, щом като по-горната национална въззивна юрисдикция може да измени определението, да отхвърли преюдициалното запитване и да разпореди на постановилата това определение юрисдикция да възобнови спряното производство по вътрешното право?

4) а) Ако търговско дружество, учредено и вписано в търговския регистър в Унгария по силата на унгарското право, желае да премести своето седалище в друга държава — членка на Европейския съюз, урежда ли се този въпрос от общностното право или при липсата на хармонизация изключително се прилагат разпоредбите на националното право на всяка държава членка?

б) Може ли унгарско дружество да поиска преместването на своето

седалище в друга държава — членка на Европейския съюз, като се позовава пряко на общностното право (в случая на членове 43 [ЕО] и 48 [ЕО])? При положителен отговор, може ли такова преместване да бъде подчинявано — независимо дали от „държавата по произход“ или от „държавата домакин“ — на някакво условие или разрешение?

в) Трябва ли членове 43 [ЕО] и 48 [ЕО] да се тълкуват в смисъл, че правило или практика от вътрешното право, с което или която се прави разграничение между търговските дружества, що се отнася до упражняването на техните права според държавата членка, в която се намира тяхното седалище, е несъвместимо/несъвместима с общностното право?

[г)] Трябва ли членове 43 [ЕО] и 48 [ЕО] да се тълкуват в смисъл, че правило или практика от вътрешното право, което или която възпрепятства възможността едно унгарско дружество да премести своето седалище в друга държава — членка на Европейския съюз, е несъвместимо/несъвместима с общностното право?“

II — Съображения

А — *По първия въпрос*

5. С първия си въпрос запитващата юрисдикция пита Съда дали едно преюдициално запитване е допустимо във въззивно производство, когато нито решението на първоинстанционния съд е постановено в състезателно производство, нито въззивното производство е било състезателно. Така в известен смисъл запитващата юрисдикция като начало пита Съда дали може да отправи въпрос до него [3]. Отговорът следва ясно от съдебната практика. В контекста на настоящото дело Bács-Kiskun Megyei Bíróság, в качеството му на cégbíróság, просто е извършил регистрация, а именно е „взел административно решение, без от него обаче да се е изисквало да реши правен спор“ [4]. За целите на член 234 ЕО това следва да се приеме за неправораздавателна функция, при упражняването на която тази юрисдикция няма правото да отправя преюдициално запитване [5]. За сметка на това въззивното производство срещу решението на Bács-Kiskun Megyei Bíróság, в качеството му на cégbíróság, от гледна точка на

3 — Вж. по-конкретно и Решение от 23 март 1982 г. по дело Nordsee (102/81, Recueil, стр. 1095).

4 — Решение от 15 януари 2002 г. по дело Lutz и др. (C-182/00, Recueil, стр. I-547, точка 14).

5 — Пак там (точка 13). Вж. също Решение от 19 октомври 1995 г. по дело Job Centre (C-111/94, Recueil, стр. I-3361, точка 11), Решение от 14 юни 2001 г. по дело Salzmann (C-178/99, Recueil, стр. I-4421, точка 15), Решение от 30 юни 2005 г. по дело Längst (C-165/03, Recueil, стр. I-5637, точка 25) и Решение от 27 април 2006 г. по дело Standesamt Stadt Niebüll (C-96/04, Recueil, стр. I-3561, точка 14), както и Определение от 22 януари 2002 г. по дело Holto (C-447/00, Recueil, стр. I-735, точки 17 и 18).

член 234 ЕО е съдебно производство, макар и да не е състезателно [6]. Поради това сезирана в рамките на такова производство юрисдикция има правото да отправи преюдициално запитване до Съда [7]. Следователно трябва да се заключи, че първият отправен от запитващата юрисдикция въпрос е допустим и освен това трябва да получи утвърдителен отговор.

Б — *По втория въпрос*

6. На второ място запитващата юрисдикция пита дали тя трябва да се разглежда като юрисдикция от последна инстанция съгласно националното право и спрямо която действа задължението по силата на член 234, трета алинея ЕО. Може да се твърди, че този въпрос е недопустим, доколкото неговият отговор не е необходим за решаването на спора по главното производство — в крайна сметка запитващата юрисдикция е решила да отправи останалите си преюдициални въпроси без оглед на това. Когато обаче един въпрос явно има по-широко практическо значение за еднообразното тълкуване и прилагане на общностното право и когато не е изкуствено свързан с фактите [8], правилата за допустимостта не трябва да се прилагат по начин, който ги прави практически непреодолими. Вследствие на това, когато единствената реалистична възможност за националната юрисдикция е да отправи такъв въпрос в рамките на производство, в което е възможно отговорът да не е абсолютно необходим за решаването на спора пред нея, според мен би следвало прагът за допустимост да не се вдига твърде високо [9].

7. Що се отнася до разглеждания понастоящем въпрос, трудно е да се видят алтернативни способи, посредством които да е възможно той реално да стигне до Съда, въпреки очевидната му релевантност за функционирането на производството за преюдициално запитване и предвид това, че връзката му с фактите по делото не може да се разглежда като изкуствена. Би било прекомерно да се изисква от националната юрисдикция като първа стъпка да отправи преюдициално запитване само за да попита дали има задължение съгласно предвиденото в член 234 ЕО и едва тогава — като последваща стъпка и в случай че Съдът отговори утвърдително — да отправи същинските си въпроси като преюдициално запитване [10]. Ето защо предлагам Съдът да окаже съдействие в това отношение, както е сторил в подобен контекст в случая по дело Lyckeskog [11].

6 — Решение по дело Job Centre, цитирано в бележка под линия 5 (точка 11) и Определение по дело Holto, цитирано в бележка под линия 5 (точка 19).

7 — Вж. също, по подразбиране, Решение от 13 декември 2005 г. по дело SEVIC Systems (C-411/03, Recueil, стр. I-10805).

8 — Вж. Решение от 30 ноември 2000 г. по дело Österreichischer Gewerkschaftsbund (C-195/98, Recueil, стр. I-10497), в което Съдът признава въпроси от „общо значение“, които само абстрактно са свързани с набор от факти. Вж. също анализа на генералния адвокат Jacobs по това дело, в което той се произнася в полза на ограничителното тълкуване на понятието за „хипотетични въпроси“.

9 — Изглежда, че практиката на Съда потвърждава, че правилата за допустимостта трябва да се тълкуват, като се отчита липсата на жизнеспособна алтернатива за отправяне на такива въпроси до Съда в светлината на националните процесуални правила, на съдебните разноски и на процесуалната икономия. Вж. по-конкретно Решение от 15 декември 1995 г. по дело Bosman (C-415/93, Recueil, стр. I-4921), по-специално въпросите относно клаузите за гражданство. По-долу тази точка се разглежда по-подробно във връзка с третия въпрос.

10 — Алтернативните способи, посредством които въпросът може да стигне до Съда, изглеждат още по-трудни (вж. по-конкретно Решение от 30 септември 2003 г. по дело Köbler, C-224/01, Recueil, стр. I-10239).

11 — Решение от 4 юни 2002 г. (C-99/00, Recueil, стр. I-4839).

8. Съгласно определението за преюдициално запитване, в случаи като понастоящем разглеждания засегнатата страна може да подаде касационна жалба срещу решението на Szegedi Ítélőtábla пред Legfelsőbb Bíróság (Върховен съд на Унгария). Запитващата юрисдикция обаче отбелязва, че обжалването пред Legfelsőbb Bíróság се ограничава само до правни въпроси. В това отношение запитващата юрисдикция посочва член 270, параграф 2 от Закон № III от 1952 г. за гражданския процесуален кодекс (Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény), който предвижда, че „[в]сяка от страните, встъпилата страна или всяко заинтересувано от решението лице може да сезира Legfelsőbb Bíróság в отнасящата се до нея или него част от решението с касационна жалба, основана на нарушение на закона, срещу всяко окончателно решение или присъда, както и срещу всяко окончателно определение, които слагат край на производството“. Освен това запитващата юрисдикция изтъква, че касационната жалба няма автоматично суспензивно действие. Първото изречение на член 273, параграф 3 от същия закон по-специално гласи, че „[п]одаването на касационна жалба не спира изпълнението на решението. При поискване Legfelsőbb Bíróság може да разпореди спиране на изпълнението на решението при изключителни обстоятелства.“

9. Тези ограничения обаче не оправдават заключението, че Szegedi Ítélőtábla трябвало да се приеме за „национална юрисдикция на дадена държава, чиито решения не подлежат на обжалване съгласно националното право“. Може да се предположи, че всеки въпрос относно валидността или тълкуването на общностното право представлява правен въпрос и следователно може да подлежи на касационно обжалване. Освен това националните процесуални правила, съгласно които подобна жалба има суспензивно действие само при изключителни обстоятелства, по принцип са съвместими с общностното право, при условие, първо, че такива правила не се прилагат по начин, по който жалбите по въпроси от общностното право да се третират по-неблагоприятно от жалбите, основани на въпроси от националното право (принцип на равностойност), и второ, че те на практика не правят невъзможно или изключително трудно упражняването на правата, предоставени от общностното право (принцип на ефективност) [12].

10. Така обстоятелството, че обжалването на едно решение на национална юрисдикция е ограничено само до правни въпроси и то няма автоматично суспензивно действие, не предполага, че тази юрисдикция има задължението по член 234, трета алинея ЕО.

B — *По третия въпрос*

11. Третият преюдициален въпрос се отнася до възможността, която съществува по унгарското гражданскопроцесуално право, да се подаде отделна въззивна жалба срещу акт за преюдициално запитване. Член 155/A от Закона

12 — Вж. по аналогия Решение от 16 декември 1976 г. по дело Rewe-Zentralfinanz и Rewe-Zentral (33/76, Recueil, стр. 1989); Решение от 14 декември 1995 г. по дело Van Schijndel и van Veen (C-430/93 и C-431/93, Recueil, стр. I-4705, точка 17), както и Решение от 7 юни 2007 г. по дело Van der Weerd и др. (C-222/05—C-225/05, Сборник, стр. I-4233, точка 28).

за Гражданския процесуален кодекс предвижда, че „[о]пределението за преюдициално запитване подлежи на обжалване. Определението, с което се отхвърля преюдициалното запитване, не подлежи на обжалване“ [13]. Изглежда, че в този контекст се прилагат общите правила относно суспензивното действие при обжалване [14]. Запитващата юрисдикция обяснява в своето определение за преюдициално запитване, че в случай на обжалване на определение за преюдициално запитване сезираната с жалбата юрисдикция може да измени определението за преюдициално запитване или да отхвърли преюдициалното запитване и да разпореди на постановилата това определение юрисдикция да възобнови спряното производство по вътрешното право. С третия си въпрос запитващата юрисдикция пита дали такива национални процесуални правила са съвместими с установеното съгласно Договора производство за преюдициално запитване.

12. И тук може да се твърди, че въпросът е недопустим, като се има предвид обстоятелството, че в настоящото дело изглежда не е била подадена жалба срещу определението за преюдициално запитване [15]. Въпреки това възможността за обжалване е въпрос на националното право от компетентност на националния съд. Освен това считам, че в настоящото дело Съдът би следвало в особена степен да уважи желанието на националната юрисдикция и да се възползва от възможността да даде указания по този въпрос. Съображенията за това са същите като съображението, поради което приемам втория въпрос за допустим.

13. Първо, този въпрос не е строго хипотетичен. Той е тясно свързан с фактите по делото (чието реално съществуване не се оспорва) и отговорът, който трябва да се даде на националната юрисдикция, със сигурност би могъл да се окаже релевантен за неговото решение в случай на обжалване — евентуалност, която запитващата юрисдикция е приела за релевантна при изготвянето на определението. Според мен съществува хипотетичен въпрос, обосноваващ едно решение за недопустимост, само когато или самите факти са изкуствени, или е изкуствена връзката на въпроса с фактите. Само в такива случаи е възможно да се изтъкнат съображенията, които могат да обосноват недопустимостта на хипотетичните въпроси (обърквване на фактите, преждевременно решение и опасност от злоупотреба) [16]. В настоящото дело обаче Съдът не би дал правен отговор въз основа на хипотетичен фактически контекст, който, излизайки от същинския контекст, в който се вписват тълкуването и прилагането на една правна норма, би засегнал качеството и легитимния характер на съдебното решение. Единственият така наречен хипотетичен аспект в този случай в действителност е по-добре квалифициран като елемент на неопределеност. Това е фактът, че отговорът, който Съдът трябва да даде, в крайна сметка може да не се окаже определящ за решаването на спора по главното производство, доколкото всъщ-

13 — Освен това член 249/A от посочения закон предвижда, че на отделно обжалване подлежи и „[о]пределението, с което *се отхвърля* искане за преюдициално запитване [...], постановено в хода на *второинстанционно* производство“ (курсивът е мой).

14 — По силата на разпоредбата, уреждаща преюдициалните запитвания в член 259 от Закон № III от 1952 г. за Гражданския процесуален кодекс.

15 — Комисията на Европейските общности повдига въпроса за това, че определението за преюдициално запитване е придобило окончателен характер. Този аспект обаче не е част от определението за преюдициално запитване и според мен не трябва да е определящ при преценката на допустимостта на въпроса.

16 — Вж. точки 53—55 от заключението на генералния адвокат Jacobs по дело Österreichischer Gewerkschaftsbund, посочено в бележка под линия 8.

ност не бъде подадена жалба срещу определението за преюдициално запитване. Подобен елемент на неопределеност обаче присъства и в други правни въпроси, на които Съдът обикновено отговаря. Съдът никога не може да бъде напълно сигурен, че даденият от него отговор всъщност ще бъде релевантен за изхода на спора по главното производство. Запитващата юрисдикция например може в крайна сметка да реши делото въз основа на национално процесуално правило, без никога да приложи предоставения от Съда отговор от общностното право. Това не означава, че Съдът е отговорил на хипотетичен въпрос, доколкото въпросът произтича от реални факти, чиято връзка с общностното право не е изкуствена. Следва да се прави разграничение между въпрос, основан на изкуствени факти или без отношение към фактите по делото (който според мен би бил хипотетичен и недопустим), и въпрос, който е свързан с фактите по делото, но би могъл да не се окаже определящ за изхода на делото (който според мен не е хипотетичен и трябва да бъде допустим).

14. Второ, независимо от очевидната му релевантност за функционирането на преюдициалното производство, трудно можем да си представим как въпросът би могъл да достигне до Съда по друг начин. Разбира се, теоретично е допустимо една от страните по национален спор, висящ пред по-нисшестояща юрисдикция, да има възможността да обжалва определение за преюдициално запитване пред по-висшестояща юрисдикция и независимо от националните процесуални правила, съгласно които обжалването има суспензивно действие, по-нисшестоящата юрисдикция да може да запази определението си за преюдициално запитване. При тези обстоятелства въпросът за последиците от обжалването несъмнено би бил от непосредствено значение. Този сценарий обаче би изисквал от по-нисшестоящата юрисдикция да не спази своите национални процесуални правила, без да се знае дали общностното право ѝ дава правото да стори това. Очевидно това би поставило по-нисшестоящата юрисдикция в твърде неудобно положение [17]. Вероятно именно това обяснява причината, поради която такъв въпрос никога преди не е бил изрично повдиган пред Съда, макар че някои предишни дела и добре познати национални уредби и практики биха посочили, че той всъщност е от съществено значение при ежедневното прилагане на общностното право от националните съдилища [18]. Моето предложение до Съда следователно би било да приеме решението на националната юрисдикция относно релевантността на такъв въпрос за националното производство, като отговори на третия въпрос на Szegedi Ítélőtábla

17 — Би могло да се разгледа и обратната хипотеза, а именно че по-висшестоящата юрисдикция, сезирана с жалба срещу определение за преюдициално запитване, първо да спре производството, за да отправи до Съда преюдициално запитване относно съвместимостта на такава жалба с общностното право. Вероятността на такава хипотеза също обаче изглежда съмнителна. Освен това ако националната по-висшестояща юрисдикция наистина реши да отправи преюдициално запитване до Съда, логично е да се предположи, че макар и с оглед на процесуална икономия, тя би сторила това по въпросите по същество от областта на общностното право, първоначално отправени от по-нисшестоящата национална юрисдикция (както е в делото, по което е постановено Решение Pharmon (Решение от 9 юли 1985 г., 19/84, Recueil, стр. 2281), при който първоначално става въпрос за преюдициално запитване от по-нисшестоящия юрисдикция, регистрирано под номер 271/80, обжалвано и впоследствие заличено от списъка на делата), или най-малкото че би включила тези въпроси в своя акт за преюдициално запитване (като последицата от това би била, че самият първоначален процесуален въпрос би могъл да се оспори като хипотетичен в светлината на включването на въпросите по същество в акта за преюдициално запитване). В действителност това би означавало националните юрисдикции да се поставят в своеобразен порочен кръг и би могло — отново — да обясни причината, поради която такъв въпрос никога не е бил изрично отправян до Съда (вж.: O'Keefe, D., „Appeals against an Order to Refer under article 177 of the EEC Treaty", *European Law Review*, vol. 9, 1984, p. 87, 101).

18 — В заключението си по дела Rheinmühlen-Düsseldorf (Решение от 16 януари 1974 г., 166/73, Recueil, стр. 33 и Решение от 12 февруари 1974 г., 146/73, Recueil, стр. 139) генералният адвокат Warner отбелязва на стр. 44, че тази възможност за обжалване, която според него противоречи на общностното право, съществува в националните процесуални правила най-малко в няколко държави членки.

и като се възползва от тази възможност да разгледа този въпрос от голямо практическо значение за общностното право. По този начин Съдът би могъл да предотврати бъдещи пречки, които биха застрашили сътрудничеството между него и националните юрисдикции, чиито определения за преюдициално запитване биха били обжалвани.

15. Член 234 ЕО предвижда, че всяка юрисдикция в държава членка има право да отправи запитване до Съда, когато счита, че е необходимо преюдициално решение по въпрос, свързан с тълкуването или валидността на общностното право, за да постанови своето решение [19]. Така националните юрисдикции черпят правомощието си да отправят преюдициално запитване от самия Договор. Освен това те се ползват от „най-широко право на преценка“ при отправянето на въпроси до Съда [20].

16. Естествено, един акт на по-нисшестояща юрисдикция, който съдържа преюдициално запитване, не е освободен по силата на общностното право от прилагането на средства за защита, каквито обикновено са предвидени от националното право [21]. Независимо от това, когато е подадена жалба срещу акт за препращане, Съдът по принцип ще се съобрази с преюдициалното запитване, доколкото запитващата юрисдикция не се е отказала от своите въпроси [22]. Съдът може да спре преюдициалното производство в очакване на изхода от националното въззивно производство, ако жалбата има суспензивно действие и ако Съдът е бил уведомен за това от запитващата юрисдикция. Това уведомление се приема за имплицитно искане за спиране на преюдициалното производство [23]. Съдът обаче просто ще продължи преюдициалното производство, независимо от последиците, които би могло да има обжалването съгласно националното право, ако запитващата юрисдикция изрично поиска това от Съда [24].

17. Основният въпрос е дали националните процесуални правила могат да задължат по-нисшестоящите юрисдикции да спрат или дори да оттеглят преюдициалното запитване в случаите, в които е подадена жалба срещу определение за преюдициално запитване. Всъщност този въпрос е разгледан от генералния адвокат Warner в заключението му по дело Rheinmühlen-Düsseldorf [25] — и почти съм изкушен просто да препратя към това заключение, в което той твърди, че националното право не може да възпрепятства правомощието на по-нисшестояща юрисдикция във всяка държава членка да отправя преюдициални въпроси до Съда. Дори няма да се опитвам да имитирам

19 — Вж. също Решение от 9 март 1978 г. по дело Simmenthal (106/77, Recueil, стр. 629, точка 19).

20 — Решение от 16 януари 1974 г. по дело Rheinmühlen-Düsseldorf, посочено по-горе (точка 4).

21 — Решение от 12 февруари 1974 г. по дело Rheinmühlen-Düsseldorf, посочено по-горе (точка 3).

22 — Решение от 6 април 1962 г. по дело de Geus (13/61, Recueil, стр. 89, точка 50), Решение от 12 февруари 1974 г. по дело Rheinmühlen-Düsseldorf, посочено в бележка под линия 21 (точка 3), и Решение от 6 октомври 1983 г. по дело Le Lion и др. (2/82—4/82, Recueil, стр. 2973, точка 9).

23 — Вж. по-конкретно Определение от 3 юни 1970 г. по дело Chanel/Cepeha (31/68, Recueil, стр. 403) и Определение от 14 юли 1992 г. по дело Bosman (C-269/92).

24 — Решение от 30 януари 1974 г. по дело BRT и Société belge des auteurs, compositeurs et éditeurs (127/73, Recueil, стр. 51, точка 3). Вж. също O'Keefe, D., цит. съч.

25 — Заключение, представено на 12 декември 1973 г. по споменатите дела.

силата и точността, с които той изтъква съображенията, които го водят до това заключение. Вместо това ще се ограничa да изразя съгласието си с неговото заключение и да формулирам няколко допълнителни бележки.

18. Възможни са няколко причини, поради които по-нисшестоящата юрисдикция би могла *да желае* да оттегли своето преюдициално запитване след подаване на жалба срещу акта за препращане. Възможно е например страните да са намерили алтернативен път за уреждане на своя спор в хода на въззивното производство [26]. Също така е възможно постановено във въззивно производство решение да е лишило от предмет преюдициалните въпроси, тъй като например се е оказало, че заведеното пред по-нисшестоящата юрисдикция производство е било недопустимо. Така въззивното производство и изходът от него също биха могли да накарат по-нисшестоящата юрисдикция да поиска спиране на преюдициалното производство или дори да се откаже от преюдициалното запитване. Това обаче не трябва да ни кара да заключим, че са налице обстоятелства, при които решението на въззивната юрисдикция да може *да задължи* по-нисшестоящата юрисдикция да направи това.

19. Възможността по-нисшестоящите юрисдикции от всяка държава членка пряко да се допитват до Съда е жизненоважна за еднообразното тълкуване и за ефективното прилагане на общностното право. Тя също така е средството, което прави от всички национални юрисдикции юрисдикции, прилагащи общностното право. Чрез преюдициалното запитване националната юрисдикция става част от един дебат за общностното право, без да е зависима от други национални власти или съдебни инстанции [27]. Намерението на договора не е било подобен диалог да се филтрира от други национални юрисдикции, независимо от съдебната йерархия в конкретната държава. Както посочва ирландският Supreme Court (в отказа си да разгледа жалба срещу определение за преюдициално запитване): „това право се предоставя от Договора на [по-нисшестоящата юрисдикция] без каквато и да било резерва, изрична или подразбираща се, в смисъл, че решението ѝ би могло да се отхвърли от която и да е друга национална юрисдикция.“ [28]

20. Следователно въпросът за необходимостта от преюдициално запитване е въпрос, който трябва да се реши между запитващата юрисдикция и Съда. Всъщност поради това в крайна сметка допустимостта на преюдициалното запитване се определя от Съда, а не от националните юрисдикции, които в своята национална процесуална рамка са по-висшестоящи спрямо запитващата юрисдикция. Ако обратното беше вярно, би могло да стане така, че по силата на национално правило или практика определенията за преюдициално запитване от по-нисшестоящи юрисдикции систематично да бъдат обжалвани, което би довело до положение, при което — най-малкото de facto — националното право би позволявало само

26 — Вж. по-конкретно Определение по дело Chanel/Cepeha, цитирано в бележка под линия 23.

27 — Sarmiento, D., *Poder judicial e integración europea,* Thomson-Civitas, Madrid, 2004, p. 58.

28 — Дело Campus Oil Ltd. и др./The Minister for Industry and Energy, Ireland, The Attorney General и the Irish National Petroleum Co. Ltd. (Решение на Supreme Court на Ирландия от 17 юни 1983 г., *Common Market Law Review,* vol. 1, 1984, p. 479).

на юрисдикции от последна инстанция да отправят преюдициални запитвания. Опасността подобни запитвания да се третират като въпрос на националното процесуално право, а не на общностното право, се подчертава от настоящото дело, в което националното право допуска отделно обжалване на акта за преюдициално запитване. Това би означавало да се позволи на националното процесуално право да промени посочените в член 234 ЕО условия за преюдициално запитване до Съда.

21. Накратко, общностното право предоставя на всяка юрисдикция във всяка държава членка правото да отправи преюдициално запитване до Съда. Това право не може да се ограничава от националното право. Следователно заключавам, че член 234 ЕО не допуска прилагането на национални правила, съгласно които е възможно националните юрисдикции да бъдат задължени да спрат или да се откажат от преюдициално запитване.

Г — *По четвъртия въпрос*

22. Четвъртият въпрос се отнася до правото на установяване. Съгласно унгарското дружествено право, както се посочва в определението за преюдициално запитване, седалището на дружество, учредено съгласно унгарското право, е мястото, където е разположено централното му управление („központi ügyintézés helye“) [29]. С други думи, предполага се, че мястото, където е централното управление на едно дружество, трябва да съвпада с мястото му по учредяване. Преместването на централното управление на дружество, учредено съгласно унгарското право, обикновено се вписва в търговския регистър, ако преместването се извършва в Унгария [30]. От посочените в определението за преюдициално запитване факти следва, че Cartesio иска да премести централното си управление в Италия. Вместо обаче да се учреди отново, този път като дружество по италианското право, Cartesio желае да продължи да бъде считано за учредено в Унгария дружество и по този начин да продължи да се урежда от унгарското дружествено право.

23. Изглежда, че унгарското дружествено право се основава на теорията за „действителното седалище“, съгласно която дружеството трябва да спазва всички изисквания на дружественото право, приложими в държавата, където се намира действителното му седалище [31]. Всъщност теорията за действителното седалище „свързва неразривно националността и адреса на управление на дружеството“ [32]. Като прилага в пълна степен тази теория,

29 — Член 16, параграф 1 от Закон № CXLV от 1997 г. относно регистрацията на дружества, публичността във връзка с дружествата и съдебното регистърно производство (A cégnyilvántartásról, a cégnyilvánosságról és a bírósági cégeljárásról szóló 1997. évi CXLV. Törvény) предвижда, че „[с]едалището на търговското дружество […] се намира на мястото, където е разположен центърът на управление на неговите дела и трябва да се означи посредством табела.“

30 — Член 34, параграф 1 от Закон № CXLV от 1997 г. предвижда, че „[в]сяко преместване на седалището на дружеството в съдебния район на друг съд, на който е възложено воденето на търговския регистър, трябва да се отнесе като промяна в обстоятелствата до съда по предишното седалище. Този съд — след като разгледа заявленията за вписване на промените в регистърните обстоятелства, предхождащи промяната на седалището — отбелязва преместването.“

31 — Edwards, V., *EC Company Law,* Clarendon Press, Oxford, 1999, p. 336

32 — Пак там.

унгарското дружествено право — както се тълкува и прилага от Bács-Kiskun Megyei Bíróság, в качеството му на cégbíróság — забранява „износа“ на унгарско юридическо лице към територията на друга държава членка. Макар че е възможно дружество, учредено съгласно унгарското дружествено право, да извършва икономическа дейност в друга държава членка или да установи клон в нея, централното му управление трябва да остане в Унгария. С четвъртия си въпрос по същество запитващата юрисдикция пита дали членове 43 ЕО и 48 ЕО допускат национални правила, които правят невъзможно преместването на централното управление на дружество, учредено съгласно националното право, в друга държава членка.

24. Унгарското правителство твърди, че настоящото дело попада извън обхвата на членове 43 ЕО и 48 ЕО. Ирландия и правителствата на Полша, Словения и Обединеното кралство споделят това становище. От друга страна, Cartesio, Комисията и нидерландското правителство твърдят, че е налице ограничение на правото на установяване и че следователно се прилагат членове 43 ЕО и 48 ЕО.

25. Становището, че настоящото дело попада извън обхвата на правилата на Договора относно правото на установяване, според мен е неправилно. Очевидно националните правила, които допускат преместването на централното управление на дружество само в рамките на националната територия, третират по-неблагоприятно трансграничните положения, в сравнение с чисто националните такива [33]. Всъщност такива правила съставляват дискриминация срещу упражняването на свободата на движение [34]. Cartesio иска да премести централното си управление в Италия. Следователно изглежда, че Cartesio се стреми към „ефективно упражняване на икономическа дейност чрез стабилно установяване в друга държава членка за неопределен срок“ [35]. При тези обстоятелства несъмнено се прилагат правилата на Договора относно правото на установяване [36].

26. Вярно е, че в Решението си по дело Daily Mail and General Trust [37] Съдът приема, че едно дружество не може да се позове на свободата на установяване, за да премести седалището на своето управление в друга държава членка (Нидерландия), с цел да продаде значителна част от краткотрайните си активи и като използва приходите от тази продажба, да изкупи обратно свои акции, без да е нужно да плати данъка, който обичайно се дължи при такава транзакция в държавата членка по произход (Обединеното кралство). В съответствие с дружественото право на Обединеното кралство на дружествата се разрешава — при условията на разрешение от данъчните органи — да преместят седалището си по управление в друга държава членка, без да загубят юридическата си правосубектност или да прекратят качеството си на дружества по правото на Обединеното кралство [38]. При разглежда-

33 — Вж. в същия смисъл Решение от 18 ноември 1999 г. по дело X и Y (C-200/98, Recueil, стр. I-8261, точки 26—28), Решение от 11 март 2004 г. по дело de Lasteyrie du Saillant (C-9/02, Recueil, стр. I-2409, точки 42 и 46), Решение по дело SEVIC Systems, посочено в бележка под линия 7 (точки 14, 22 и 23), както и Решение от 18 юли 2007 г. по дело Oy AA (C-231/05, Сборник, стр. I-6373, точки 31—43).

34 — Вж. също точки 41—46 от моето заключение по дело Alfa Vita Vassilopoulos и Carrefour-Marinopoulos (Решение от 14 септември 2006 г., C-158/04 и C-159/04, Recueil, стр. I-8135).

35 — Решение от 25 юли 1991 г. по дело Factortame и др. (C-221/89, Recueil, стр. I-3905, точка 20). Вж. също Решение от 4 октомври 1991 г. по дело Комисия/Обединено кралство (C-246/89, Recueil, стр. I-4585, точка 21), както и Решение от 12 септември 2006 г. по дело Cadbury Schweppes и Cadbury Schweppes Overseas (C-196/04, Recueil, стр. I-7995, точки 54 и 66).

36 — Вж. по-конкретно Решение от 5 октомври 2004 г. по дело CaixaBank France (C-442/02, Recueil, стр. I-8961, точка 11 и цитираната съдебна практика).

37 — Решение от 27 септември 1988 г. (81/87, Recueil, стр. 5483, точка 7).

38 — Решение по дело Daily Mail and General Trust, посочено по-горе (точки 3 и 5).

ните обстоятелства обаче данъчните органи възразяват срещу преместването и поддържат, че дружеството трябвало да продаде поне част от активите преди преместването на адреса на своето управление за данъчни цели извън Обединеното кралство. [39] Съдът отхвърля становището на дружеството, че данъчните органи са нарушили правото на установяване. Като отчита разликите между дружественоправната уредба в държавите членки, Съдът посочва, че дружествата съществуват само по силата на националното право и че „Договорът не може да се тълкува като предоставящ на дружествата, учредени по правото на държава членка, правото да преместват седалището си по управление и централното си управление в друга държава членка, като запазват качеството си на дружества по законодателството на първата държава членка“ [40]. Следователно се предполага, че условията за „живот“ и „смърт“ на едно дружество се определят само от държавата, съгласно чиито закони е било учредено това дружество [41]. Трябва да се признае, че даденото от държавата може да бъде взето обратно от нея.

27. Съдебната практика относно правото на установяване на дружествата обаче претърпява развитие след посоченото по-горе Решение по дело Daily Mail and General Trust и подходът на Съда се прецизира [42]. Трябва да се признае, че това развитие се съпътства от известен брой противоречиви сигнали в съдебната практика. По-специално вследствие на Решение по дело Centros [43], Решение по дело Überseering [44] и Решение по дело Inspire Art [45] изглежда, че съдебната практика се развива в точно обратната посока от следваната от Съда в посоченото по-горе Решение по дело Daily Mail and General Trust. Иначе казано, Съдът последователно отхвърля довода, съгласно който правилата на националното дружествено право попадали извън обхвата на разпоредбите на Договора относно правото на установяване. Например в Решение по дело Inspire Art, посочено по-горе, Съдът посочва, че „обстоятелството, че Inspire Art било учредено в Обединеното кралство с цел да избегне нидерландското законодателство в областта на дружественото право, което налага по-строги изисквания по отношение по-конкретно за минималния капитал и за изплащането на акциите, не означава, че установяването на клон на дружеството в Нидерландия не се ползва от предвидената в членове 43 ЕО и 48 ЕО свободата на установяване.“ [46] Подобно изявление е изначално несъвместимо с идеята, че учредяването и функционирането на дружествата се определят изключително от различните национални законодателства на държавите членки.

28. Нееднократно са правени опити, включително и от самия Съд, да се разграничат от гледна точка на обстоятелствата делото, по което е постановено Решение Daily Mail and General Trust, посочено по-горе, от делата, по които са постановени Решение Centros, посочено по-горе, Решение Überseering, посочено по-горе, и Решение

39 — Пак там (точка 8).
40 — Пак там (точка 24).
41 — Пак там (точка 19), „[с]ледва да се припомни, че обратно на физическите лица, дружествата са създадени по силата на правото, а при настоящото състояние на общностното право — по силата на националния правов ред. Те съществуват единствено по силата на различните национални законодателства, които определят тяхното учредяване и функциониране.“
42 — Всъщност подходът на Съда в това решение прилича на подхода на генералния адвокат Darmon в неговото заключение по дело Daily Mail and General Trust, посочено по-горе.
43 — Решение от 9 март 1999 г. (C-212/97, Recueil, стр. I-1459).
44 — Решение от 5 ноември 2002 г. (C-208/00, Recueil, стр. I-9919).
45 — Решение от 30 септември 2003 г. (C-167/01, Recueil, стр. I-10155).
46 — Решение по дело Inspire Art, цитирано в бележка под линия 45 (точка 98).

Inspire Art, посочено по-горе, чрез фокусиране върху такива аспекти като първично срещу вторично установяване или установяване в пределите на страната срещу установяване в чужбина. Не е изненадващо обаче, че тези усилия никога не са били напълно убедителни [47]. По-специално отграничаването на положения, при които държава членка възпрепятства или възпира дружества, които са учредени съгласно *собственото ѝ* дружествено право, да търсят установяване в чужбина, от положения, при които *приемащата* държава членка ограничава свободата на установяване, никога не се е вписвало в общата аналитична рамка на Съда за членове 43 ЕО и 48 ЕО [48]. Освен това посоченото отграничение изхожда от съображенията на Съда в самото Решение по дело Daily Mail and General Trust [49]. Както правилно отбелязва генералният адвокат Tizzano в заключението си по дело SEVIC Systems, „от съдебна[та] практика винаги следва, че член 43 ЕО не само забранява на една държава членка да възпрепятства или да ограничава установяването на чуждестранни оператори на територията ѝ, но и не допуска една държава членка да възпрепятства установяването на националните оператори в друга държава членка […]. С други думи забраняват се както ограничения „при входа“ в националната територия, така и тези „при изхода“ от нея“ [50].

29. Според мен проблемът е, че цитираните по-горе твърдения от Решение по дело Daily Mail and General Trust и от Решение по дело Inspire Art не създават точна представа за съдебната практика и за залегналата в основата ѝ логика. От една страна, независимо от това, което подсказват Решение по дело Inspire Art, посочено по-горе, и Решение по дело Centros, посочено по-горе, невинаги е възможно успешно позоваване на правото на установяване, за да се установи номинално едно дружество в друга държава членка само за да избегне собственото си национално дружествено право. В постановеното неотдавна свое Решение по дело Cadbury Schweppes и Cadbury Schweppes Overseas Съдът припомня, че „обстоятелството, че [едно] дружество е учредено в държава членка с цел да се възползва от по-благоприятно законодателство, *само по себе си* не е достатъчно, за да се направи заключение за наличието на злоупотреба със [свободата на установяване].“ [51] Той обаче също подчертава, че държавите членки могат да приемат разпоредби, за да възпрепятстват „изцяло изкуствени конструкции, които не отразяват икономическата действителност“ и които са насочени към заобикаляне на националното законодателство [52]. По-специално правото на установяване не възпрепятства държавите членки да се отнасят с предпазливост по отношение на дружества от типа „пощенска кутия“ или подставени дружества [53]. Според мен това в съществена степен внася нюанси към Решение по дело Centros, посочено по-горе,

47 — За преглед и критичен анализ на теориите, които се опитват да обяснят разликите, от една страна, между делото, по което е постановено Решение Daily Mail and General Trust, посочено по-горе, и от друга страна, делата, по които са постановени Решение Centros, посочено по-горе, и Решение Überseering, посочено по-горе, вж.: Ringe, W.-G., „No Freedom of Emigration for Companies?“, *European Business Law Review,* 2005, p. 621.

48 — Вж. Решение по дело Centros, посочено в бележка под линия 43, Решение от 13 април 2000 г. по дело Baars (C-251/98, Recueil, стр. I-2787, точка 28), Решение по дело Überseering, посочено в бележка под линия 44, Решение по дело Inspire Art, посочено в бележка под линия 45, и Решение по дело de Lasteyrie du Saillant, посочено в бележка под линия 33 (точка 42).

49 — Решение, посочено в бележка под линия 37 (точка 16).

50 — Точка 45 от заключението, посочено в бележка под линия 7. Становището на генералния адвокат Tizzano е потвърдено от Съда в точки 22 и 23 от посоченото решение.

51 — Точка 37 от това решение, посочено в бележка под линия 35 (курсивът е мой). Трябва да се отбележи, че съдът се позовава на точка 96 от своето Решение по дело Inspire Art, посочено по-горе, но предпочита да използва малко по-различна формулировка (той пише „е учредено в държава членка с цел“ вместо „било създадено в една държава членка само с цел“).

52 — Решение по дело Cadbury Schweppes и Cadbury Schweppes Overseas, цитирано в бележка под линия 35 (точки 51—55).

53 — Пак там (точка 68).

и Решение по дело Inspire Art, посочено по-горе, и препотвърждава постоянната съдебна практика относно принципа на забрана на злоупотреба с общностното право [54], макар че Съдът правилно продължава да използва със сериозни резерви понятието за „злоупотреба“ [55].

30. От друга страна, въпреки това, което изглежда се разбира от Решение по дело Daily Mail and General Trust, посочено по-горе, Съдът не изключва a priori определени части от законите на държавите членки от приложното поле на правото на установяване [56]. Поскоро Съдът се съсредоточава върху *последиците,* които могат да имат националните правила или практики върху свободата на установяване, и преценява съответствието на тези последици с правото на установяване, както то е гарантирано от Договора. Що се отнася до националните правила относно учредяването на дружествата, подходът на Съда се определя от два проблема. Първо, в настоящото състояние на общностното право държавите членки са свободни да избират дали искат да имат система от правила, основана на теорията за действителното седалище или на теорията за учредяването, и в действителност отделните държави членки са избрали напълно различни правила за учредяване. Второ, ефективното упражняване на свободата на установяване изисква поне известна степен на взаимно признаване и на координиране на тези различни системи от правила. Вследствие на този подход съдебната практика обикновено се съобразява с националните правила относно дружествата, независимо от това дали тези правила са основани на теорията за действителното седалище или на теорията за учредяването. Същевременно обаче ефективното упражняване на правото на установяване предполага, че никоя от тези две теории не може да се прилага в най-пълния си логически обхват — към момента най-добрият пример за това вероятно е делото, по което е постановено Решение Überseering [57].

31. В обобщение, според мен е невъзможно да се твърди въз основа на настоящото състояние на общностното право, че държавите членки се ползват от абсолютна свобода да определят условията за „живота“ и за „смъртта“ на дружествата, учредени съгласно националното им право, независимо от последиците, които това може да има за свободата на установяване. В противен случай държавите членки биха разполагали

54 — Вж. точка 9 и цитираната съдебна практика от заключението на генералния адвокат Darmon по дело Daily Mail and General Trust, посочено в бележка под линия 37. Подробно разглеждам принципа на забрана на злоупотребата с общностното право в моето заключение по делото, по което е постановено Решение от 21 февруари 2006 г. Halifax и др. (C-255/02, Recueil, стр. I-1609). Вж. също: de la Feria, R., „Prohibition of abuse of (Community) law: the creation of a new general principle of EC law through tax“, *Common Market Law Review,* vol. 45, 2008, p. 405—408.

55 — Принципът на забрана на злоупотребата с право е описан като „наркотик, който на пръв поглед изглежда безобиден, но може да има твърде неприятни вторични последици“ (Gutteridge, H. C., „Abuse of Rights“, *Cambridge Law Journal,* vol. 5, 1933—1935, p. 22, 44). Следователно ми се струва мъдро той да се прилага с голяма предпазливост.

56 — „Не съществува ядро на суверенитет, на което държавите членки да могат да се позоват срещу Общността“ (Lenaerts, K., „Constitutionalism and the many faces of federalism“, *American Journal of Comparative Law,* vol. 38, 1990, p. 205 et seq. Вж. например в данъчната област Решение от 13 декември 2005 г. по дело Marks & Spencer (C-446/03, Recueil, стр. I-10837, точка 29) и Решение от 13 март 2007 г. по дело Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation (C-524/04, Сборник, стр. I-2107, точка 25); в областта на общата външна политика и политиката на сигурност: Решение от 14 януари 1997 г. по дело Centro Com (C-124/95, Recueil, стр. I-81, точка 25); в областта на социалната политика: Решение от 11 декември 2007 г. по дело International Transport Workers' Federation et Finnish Seamen's Union (C-438/05, Сборник, стр. I-10779, точка 40). Доколкото тези области попадат в тяхната компетентност, държавите членки при все това трябва да упражняват тази компетентност в съответствие с общностното право.

57 — Посочено в бележка под линия 44. Това дело се отнася до германски разпоредби, съгласно които само страните с правосубектност могат да участват като страни в съдебно производство, докато — в строго съответствие с „теорията за седалището“ („Sitztheorie“) — дружествата се разглеждат като притежаващи правосубектност само ако действителното им седалище по управление е в Германия. Съгласно точка 93 от посоченото решение фактът да се откаже възможността да бъде страна по съдебно производство на дружество, надлежно учредено в друга държава, в която се намира определеното в устройствения му акт седалище, „е равнозначен на явно отричане на свободата на установяване“, което не може да се оправдае със съображения от общ интерес.

с картбланш да налагат „смъртно наказание“ на учредено съгласно тяхното право дружество само защото то е решило да упражни свободата на установяване. Особено за малките и средните предприятия едно преместване на централното управление в рамките на Общността може да бъде проста и ефективна форма за предприемане на ефективна икономическа дейност в друга държава членка, без да е необходимо да се понасят разходите и административните тежести, които се предполагат при едно предварително прекратяване на дружеството в държавата му на произход и последващо цялостно ново учредяване в държавата членка по следващото му установяване. Освен това, както правилно отбелязва Комисията, процесът на прекратяване на дружество в една държава членка и последващото му ново учредяване съгласно правото на друга държава членка може да отнеме значително време, през което съответното дружество може да бъде възпрепятствано да извършва каквато и да било дейност.

32. Следователно независимо че разглежданото в настоящото дело ограничение на свободата на установяване произтича пряко от националните правила относно учредяването и функционирането на дружествата, трябва да се постави въпросът дали тези национални правила могат да се оправдаят със съображения от общ интерес [58], като предотвратяване на злоупотребите или измамите [59] или защитата на интересите по-специално на кредиторите, на малцинствените акционери, на работниците и на служителите или на данъчните органи [60].

33. В светлината на тези интереси може да се допусне държавата членка да въведе изискването за изпълнение на някои условия преди дружество, учредено съгласно собственото ѝ национално дружествено право, да може да премести централното си управление в чужбина [61]. Например възможно е държавата членка да приеме, че повече не би била в състояние да упражнява какъвто и да било ефективен контрол над дружеството и поради това да поиска дружеството да измени своя учредителен акт и да престане да се урежда в пълна степен от дружественото право, съгласно което е било учредено [62].

34. Случаят тук обаче не е такъв. Разглежданите национални правила напълно отричат възможността едно дружество, учредено съгласно унгарското право, да премести централното си управление в друга държава членка. Унгарското законодателство, приложено от Bács-Kiskun Megyei Bíróság, в качеството му на cégbíróság, не само определя някои условия за такова преместване, но и изисква прекратяване на дружеството. По-специално тъй като унгарското правителство не е изложило никаква обосновка, трудно е да се разбере как такова „явно отричане на свободата на установяване“ [63] би могло да е необходимо по съображения от общ интерес [64].

58 — Решение от 30 ноември 1995 г. по дело Gebhard (C-55/94, Recueil, стр. I-4165, точка 37), Решение по дело CaixaBank France, посочено в бележка под линия 37 (точка 11) и Решение от 28 февруари 2008 г. по дело Deutsche Shell (C-293/06, Сборник, стр. I-1129, точка 28).

59 — Решение по дело Cadbury Schweppes и Cadbury Schweppes Overseas, посочено в бележка под линия 35 (точки 51—55).

60 — Решение по дело Überseering, посочено в бележка под линия 44 (точка 92) и Решение по дело SEVIC Systems, посочено в бележка под линия 7 (точка 28).

61 — Вж. по аналогия член 8 от Регламент (ЕО) № 2157/2001 на Съвета от 8 октомври 2001 година относно Устава на Европейското дружество (SE) (ОВ L 294, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 6, том 4, стр. 113)

62 — Какъвто например е случаят в режима, установен от Регламент № 2157/2001.

63 — Решение по дело Überseering, посочено в бележка под линия 44 (точка 93).

64 — Вж. също Решение по дело SEVIC Systems, посочено в бележка под линия 7 (точки 29 и 30).

35. Вследствие на това предлагам Съдът да даде следния отговор на четвъртия въпрос, отправен от запитващата юрисдикция, а именно че „[ч]ленове 43 и 48 ЕО не допускат прилагането на национални правила, които правят невъзможно дружество, учредено съгласно националното право, да премести централното си управление в друга държава членка“.

III — Заключение

36. В светлината на изложените по-горе съображения предлагам Съдът да даде следния отговор на въпросите, отправени от Szegedi Ítélőtábla:

„1) В положение като разглежданото в настоящото производство една въззивна юрисдикция може да отправи преюдициално запитване до Съда в рамките на въззивно производство срещу решение на по-нисшестояща юрисдикция, независимо от факта, че нито производството пред по-нисшестоящата юрисдикция, нито въззивното производство е било състезателно.

2) Обстоятелството, че обжалването на решение на национална юрисдикция се ограничава само до правни въпроси и няма автоматично суспензивно действие, не означава, че тази юрисдикция има задължението, предвидено в член 234, трета алинея ЕО.

3) Член 234 ЕО не допуска прилагането на национални правила, съгласно които е възможно националните юрисдикции да бъдат задължени да спрат или да се откажат от преюдициално запитване.

4) Членове 43 ЕО и 48 ЕО не допускат прилагането на национални правила, които правят невъзможно дружество, учредено съгласно националното право, да премести централното си управление в друга държава членка.“